

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Důvěra některým institucím veřejného života

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2009, v09-09</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>31. 8. – 7. 9. 2009</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1046</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PO.8</i>
Zveřejněno dne:	<i>22. září 2009</i>
Zpracovala:	<i>Markéta Škodová</i>

Součástí zářijového šetření veřejného mínění CVVM byla otázka zjišťující důvěru občanů ve vybrané společenské instituce¹. Jak vyplývá z údajů v tabulce 1 na následující straně, více či méně výrazně převažující důvěře Čechů se z nabízených možností těší rozhlas (67 % důvěřujících : 27 % nedůvěřujících), televize (62 : 35), armáda (62 : 26), policie (51 : 47) a neziskové organizace (43 : 38). Prakticky napolovic rozdělená s vyrovnanými podíly důvěřujících i nedůvěřujících je pak česká veřejnost ve vztahu k soudům (49 : 48) a podobně též k tisku (49 : 46). Převahu nedůvěřujících nad důvěřujícími šetření zaznamenalo u odborů (36 : 42), v tomto případě též poměrně vysoký podíl občanů zvolil nevyhraněnou odpověď „neví“. Téměř tři pětiny dotázaných vyjádřily nedůvěru církvím, zatímco podíl důvěřujících mezi respondenty jen o

¹ Znění otázky: „Řekněte prosím, důvěřujete a) soudům, b) policii, c) armádě, d) tisku, e) televizi, f) rádiu, g) odborům, h) církvím i) neziskovým organizacím j) bankám?“ Možnosti odpovědí: rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje.

něco překročil hranici jedné čtvrtiny. Polovina veřejnosti nedůvěřuje bankám, vůči kterým svou důvěru deklarují o něco více než dvě pětiny populace.

Tabulka 1: Důvěra vybraným institucím veřejného života (v %)

	rozhodně důvěřuje	spíše důvěřuje	spíše nedůvěřuje	rozhodně nedůvěřuje	neví	D/N
Rádiu	8	59	22	5	6	67/27
Televizi	8	54	28	7	3	62/35
Armádě	14	48	20	6	12	62/26
Policii	6	45	36	11	2	51/47
Tisku	5	44	36	10	5	49/46
Soudům	8	41	36	12	3	49/48
Neziskovým organizacím	6	37	27	11	19	43/38
Bankám	5	38	35	15	7	43/50
Odborům	7	29	28	14	22	36/42
Církvím	6	22	28	31	13	28/59

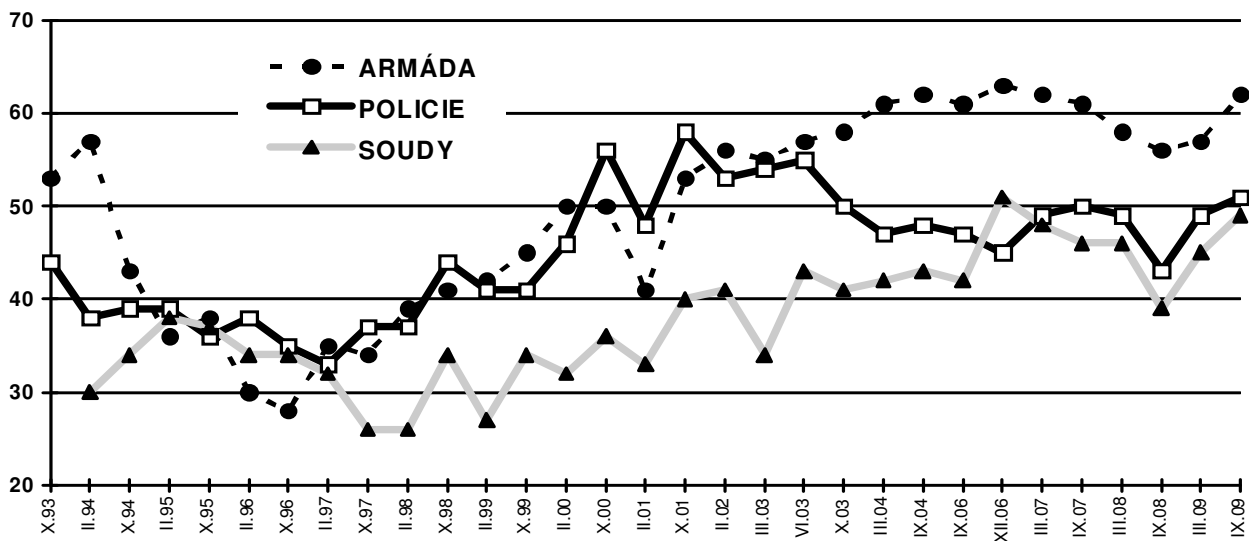
Pozn.: Procenta v řádku.

Podrobnější analýza ukázala, že církvím i policii častěji nedůvěřují muži než ženy. U církví další významný diferenciativní faktor pak pochopitelně představuje víra či náboženská příslušnost, když výrazně vyšší podíl důvěřujících se objevoval mezi věřícími a zejména mezi římskými katolíky.

Bankám, soudům, policii a armádě častěji nedůvěřují lidé se špatnou životní úrovní.

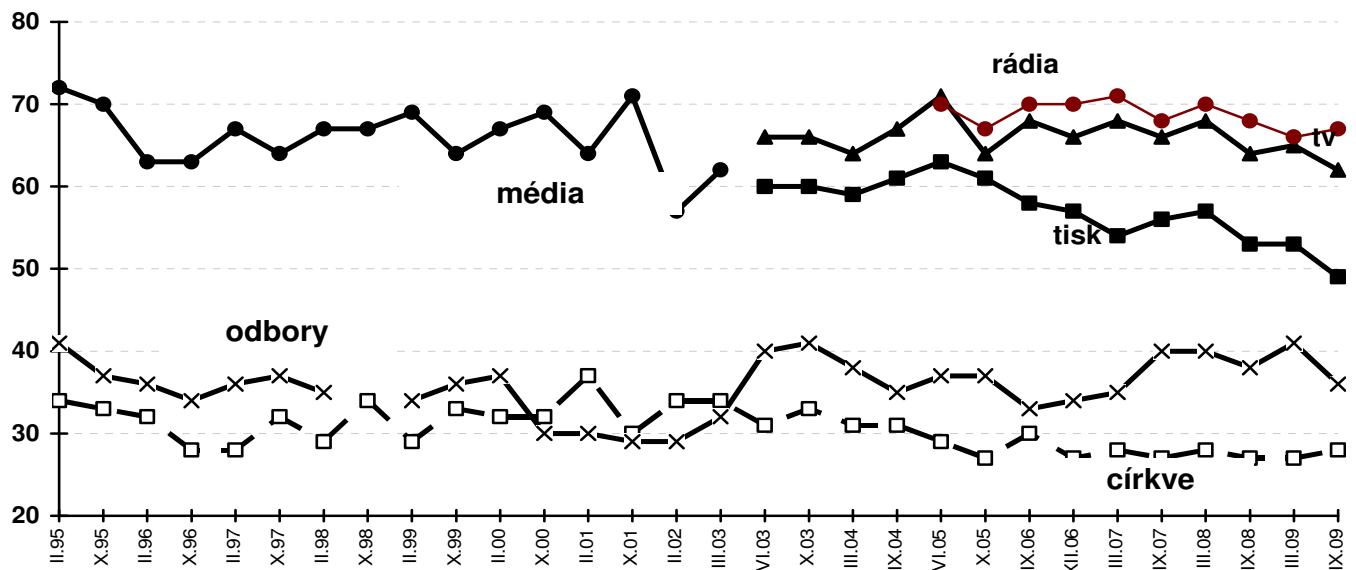
Třídění podle stranické orientace pak ukázalo, že nedůvěru policii a soudům častěji vyjadřovali sympatizanti KSČM, příznivci KDU-ČSL častěji důvěřovali církvím a neziskovým organizacím.

Změny v míře důvěry vyjádřené společenským institucím sledovaným ve výzkumech již v předešlých letech zachycují grafy 1 a 2.

Graf 1: Vývoj důvěry armádě, policii, soudům (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

Vývoj důvěry v armádu, policii a soudy doznává v dlouhodobé perspektivě značných změn. Aktuální postoje veřejnosti ke všem uvedeným složkám jsou výrazně příznivější, než byly v průběhu 2. poloviny 90 let minulého století. V případě armády od podzimu 2001 důvěra spíše narůstá, když v žádném z realizovaných šetření se neobjevil statisticky významný pokles podílu důvěřujících, který je aktuálně o 21 procentních bodů vyšší než v únoru 2001. V případě policie s historicky nejvyšší důvěrou 58 % zaznamenanou v říjnu 2001 je dlouhodobý trend spíše opačný, i když poslední šetření ukazuje v případě policie mírný vzestup důvěry. V případě soudů se podíl důvěry v letech 2003 až 2006 pohyboval těsně nad úrovní 40 % a v prosinci 2006 šetření zaznamenalo poměrně výrazný vzestup (o 9 procentních bodů v porovnání se zářím 2006). Aktuální výsledek je pouze statisticky nevýznamně horší než v prosinci 2006, což lze považovat za potvrzení tehdy zaznamenaného vzestupu důvěry soudům a což představuje historicky druhý nejlepší výsledek (spolu s výsledky šetření z března 2007) od počátku podobných měření realizovaných od roku 1993.

Graf 2: Vývoj důvěry médiím, odborům, církvím (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

V posledních letech zjišťujeme nikoli již důvěru ve vztahu ke sdělovacím prostředkům obecně, ale zvláště televizi, rádiu a tisku (viz graf 2). Jejich důvěryhodnost navazuje na vysokou pozici, kterou si v průběhu předchozího období udržovala média obecně, ačkoli u všech můžeme od března roku 2007 pozorovat mírně klesající tendenci v důvěře veřejnosti, přičemž tato tendence je nejzřetelnější v případě tisku, u něhož posledním šetření poprvé zaznamenalo podíl důvěřujících menší než padesátiprocentní. Jak ukazuje graf, pozice tisku byla ve srovnání s rozhlasem i televizí prozatím vždy o něco horší.

Důvěra v případě odborů a církví se přes různé výkyvy dlouhodobě stabilně pohybuje v poměrně nevelkém intervalu 30-40 % u odborů, respektive na úrovni jedné čtvrtiny až jedné třetiny u církví.